

CARSTEN HENN

Ο ΦΟΥΡΝΑΡΗΣ που ζύμωνε ιστορίες

Από τον συγγραφέα του μπεστ σέλερ
Ο ταχυδρόμος των βιβλίων

Μετάφραση: Μαρία Μαντή

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Ο ΦΟΥΡΝΑΡΗΣ
ΠΟΥ ΖΥΜΩΝΕ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Λογοτεχνία

Πρώτη έκδοση Σεπτέμβριος 2026

Τίτλος πρωτοτύπου *Der Geschichtenbäcker*, Piper, München 2022

Επιμέλεια-διόρθωση τυπογραφικών δοκιμών Γιώργος Γιαννούσης

Προσαρμογή εξωφύλλου Γιώτα Αλεξάνδρου

© 2022, Piper Verlag GmbH, München

© 2025, Εκδόσεις **ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ** (για την ελληνική γλώσσα)

ISBN 978-618-03-5008-1

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 85008

Κ.Ε.Π. 6396, κ.π. 24080

Δεν επιτρέπεται η με οποιονδήποτε τρόπο χρήση ή αναπαραγωγή ολόκληρου ή μέρους του βιβλίου με σκοπό την εκπαίδευση τεχνολογιών ή συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης. Το παρόν έργο προστατεύεται από τη διαδικασία εξόρυξης κειμένου και δεδομένων (Άρθρο 4(3) Οδηγία (ΕΕ) 2019/790).

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιοδήποτε μέσο ή τρόπο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Εκδόσεις ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Ιπποκράτους 118, 114 72 Αθήνα, τηλ.: 211 3003500

metaixmio.gr · metaixmio@metaixmio.gr

Κεντρική διάθεση

Ασκληπιδίου 18, 106 80 Αθήνα, τηλ.: 210 3647433

Βιβλιοπωλεία ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Ασκληπιδίου 18, 106 80 Αθήνα, τηλ.: 210 3647433

Πολυχώρος, Ιπποκράτους 118, 114 72 Αθήνα

τηλ.: 211 3003580, fax: 211 3003581

Carsten Henn

Ο ΦΟΥΡΝΑΡΗΣ
ΠΟΥ ΖΥΜΩΝΕ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ:

Μαρία Μαντή

ΜΕΤΑΙΧΜΙΘ

Σε όλους όσοι ξεκινούν απ' την αρχή

«Αν ξέρεις πώς να ψήσεις καλό ψωμί,
έχεις καταλάβει και ποια συστατικά χρειάζεσαι
για μια ευτυχισμένη ζωή».

Τζάκομο Μποτούρα, αρτοποιός

Η κρούστα

Πόσο καιρό μπορεί κανείς να συνεχίσει να χορεύει όταν η μουσική έχει πάψει να παίζει;

Αυτό το ερώτημα βασάνιζε ένα άτομο που καθόταν στο Μέγαρο Μουσικής της πόλης. Η αίθουσα συναυλιών έμοιαζε με κοσμηματοθήκη, διακοσμημένη με χρυσό και στολίδια, γύψινες λεπτομέρειες και μπορντούρες. Όλα έδιναν την εντύπωση πως ο χρόνος δεν υπήρχε εκεί μέσα, πως το έτος, ο μήνας και η μέρα δεν είχαν σημασία. Όμως ο χρόνος συνέχιζε να κυλά, κι αυτό ήταν μέρος του προβλήματος.

Η Σοφί Άιχνερ καθόταν στη θέση τριάντα τέσσερα, στην πέμπτη σειρά. Παρά την άνετη πολυθρόνα, είχε την αίσθηση πως έπεφτε στο κενό. Όπως ακριβώς συμβαίνει στις ταινίες, όπου κάποιος ξαπλώνει ανάσκελα –πάντα σε αργή κίνηση– και βυθίζεται σε ένα απαλό κρεβάτι. Κάπως έτσι ένιωθε εκείνη τη στιγμή: να καταρρέει προς τα πίσω, σε αργή κίνηση, μόνο που έλειπε το κρεβάτι.

Η μουσική είχε σταματήσει να παίζει γι' αυτήν πάνω

από τρεις μήνες, όταν ένας τραυματισμός τράβηξε βίαια τη βελόνα από το βινίλιο της καριέρας της. Ο καλλιτεχνικός διευθυντής βρήκε την ευκαιρία να την απομακρύνει δίχως καθυστέρηση. Εδώ και καιρό είχε βάλει στο μάτι τη διάδοχο της – ένα ανερχόμενο αστέρι, μια μπαλαρίνα που την καλούσε να παίξει σε παραστάσεις του με κάθε ευκαιρία. Και που, τυχαία, ήταν ακριβώς ο τύπος γυναίκας που του άρεσε. Η Ιρίνα Νιζίνσκι. Ακόμα και το όνομά της είχε χορευτικό ρυθμό: δύο σταθερά βήματα με ίσια πλάτη, ακολουθούμενα από μια απαλή προώθηση με ένα *pas chassé*, κι έπειτα μια στιγμή άφωνου θαυμασμού. Η νέα πρίμα μπαλαρίνα έμοιαζε αέρινη, αν έκρινε κανείς από τον τρόπο που αιωρούνταν πάνω στη σκηνή.

Ίσως η Ιρίνα να ήταν φύλλο στην προηγούμενη ζωή της, σκέφτηκε η Σοφί. Ένα αθώο φύλλο σφενδάμου, που το φθινόπωρο πρώτα κιτρινίζει κι ύστερα κοκκινίζει, χωρίς να κουβαλάει καμία ενοχή. Κι ως ανταμοιβή γι' αυτή την αιθέρια ύπαρξη, τώρα βρισκόταν εδώ. Είχε κερδίσει τον πρώτο λαχνό στην κλήρωση του κάρμα.

Μετά τον τραυματισμό της Σοφί η Ιρίνα δεν την υποστήριξε ούτε στο ελάχιστο ώστε να της δοθεί μια δεύτερη ευκαιρία. Το αντίθετο, μάλιστα. Πέρασε χωρίς δισταγμό την πόρτα που άνοιγε μπροστά της. Γι' αυτό τώρα η Ιρίνα βρισκόταν στη σκηνή, ενώ η Σοφί και ο σύζυγός της, ο Φλόριαν, κάθονταν στις καλύτερες θέσεις της αίθουσας – στις θέσεις των επισήμων–, αναγκασμένοι να ακούν τη θαυμάσια εκείνη μουσική να παίζει για κάποια άλλη. Από τη θέση της η Σοφί μπορούσε να θαυμάσει όσα συνέβαιναν

στη σκηνή, ενώ ο ήχος από την ορχήστρα έφτανε καθαρός και δυνατός στ' αυτιά της. Ήταν ανυπόφορο.

Και τι ειρωνεία, η ομάδα παρουσίαζε την *Ωραία Κοιμωμένη*, το διάσημο μπαλέτο του Τσαϊκόφσκι. Το δικό της έργο. Κανένα άλλο δεν είχε χορέψει τόσες φορές, καμία άλλη ερμηνεία της δεν είχε αποσπάσει τόσο διθυραμβικά σχόλια. Ενσάρκωνε άψογα τον χαρακτήρα, όπως έγραφε ο Τύπος.

Η Ιρίνα τώρα ετοιμαζόταν για ένα *grand jeté* – ένα δύσκολο άλμα όπου τα πόδια της μπαλαρίνας σχηματίζουν μια οριζόντια γραμμή στον αέρα και η ίδια εκτινάσσεται με το ένα πόδι, ενώ προσγειώνεται απαλά στο έδαφος με το άλλο. Το *grand jeté* ήταν η ειδικότητα της Σοφί. Κανείς δεν σήκωνε τα πόδια του με μεγαλύτερη κομψότητα, δύναμη και ακρίβεια από κείνη. Κανείς δεν κρατιόταν περισσότερη ώρα στον αέρα. Στο φουαγέ του θεάτρου υπήρχε ακόμη μια φωτογραφία της, δύο επί τρία μέτρα, στην οποία απεικονιζόταν να εκτελεί αυτό ακριβώς το άλμα.

Το κοινό κράτησε την ανάσα του. Η Σοφί ένιωσε ανίκανη να αναπνεύσει, ο αέρας μπλοκαρίστηκε μέσα της. Οι πνεύμονές της έγιναν σκληροί σαν πέτρες. Σηκώθηκε.

Κι εκείνη τη στιγμή όλα τα βλέμματα καρφώθηκαν πάνω της, σαν να τα τραβούσε μαγνήτης. Γύρισε γρήγορα προς τ' αριστερά και προχώρησε στα πλάγια, ανάμεσα από τα γόνατα των θεατών και τις πλάτες της μπροστινής σειράς. Εκεί κάθονταν η κυρία Μαλέφσκι, ο κύριος Στρόμερ με τη σύζυγό του, Αντελχάιντ, η κυρία Σνάιντερλινγκ και ο κύριος Μπαρμπέρι. Οι άνθρωποι που έκαναν κουμάντο

στο διοικητικό συμβούλιο του Συλλόγου Φίλων της Όπερας. Κατείχαν αυτές τις θέσεις μια ζωή και δεν θα τις άφηναν ούτε υπό την απειλή του θανάτου, μέχρι να τις κληροδοτήσουν με μεγαλοπρέπεια στους απογόνους τους.

Δύο από αυτούς, ενοχλημένοι, γύρισαν τα γόνατα στο πλάι –η Αντελχάιντ Στρόμερ και η κυρία Σνάιντερλινγκ–, ενώ δύο άλλοι έσκυψαν επιδεικτικά μπροστά για να δυσκολέψουν το πέρασμά της ως ένδειξη διαμαρτυρίας –ο κύριος Στρόμερ και η κυρία Μαλέφσκι. Ο κύριος Μπαρμπέρι δεν κουνήθηκε καθόλου, λες και η Σοφί δεν περνούσε αποκεί. Αρνιόταν πεισματικά να ενοχληθεί, συνεχίζοντας να κοιτάζει μπροστά, με την ελπίδα ότι το υπόλοιπο κοινό θα θαύμαζε τη στωικότητά του.

Η Σοφί χαμογέλασε απολογητικά, αν και δεν της έβγαινε καθόλου φυσικά. Όμως κάθε επαγγελματίας μπαλαρίνα ξέρει να χαμογελά ακόμα κι όταν το σώμα ουρλιάζει από πόνο. Ένα χαμόγελο δεν είναι τίποτα παραπάνω από μια σύσπαση μυών. Δεν είναι συναίσθημα. Ψιθύριζε ξανά και ξανά «συγγνώμη», ώσπου η λέξη μετατράπηκε σε εσωτερική ικεσία, όχι πια προς τους υπόλοιπους θεατές, αλλά προς τον ίδιο της τον εαυτό.

«Συγγνώμη, Σοφί, που σε απογοήτευσα». Ζητούσε συγγνώμη κι από όλους όσοι βρίσκονταν πάνω στη σκηνή. Ήξερε πόσο φρικτό είναι για τους χορευτές να σηκώνεται κάποιος θεατής στη μέση της παράστασης. Εκτός από το ότι διαταράσσει τη συγκέντρωσή τους, γεννά ακούσια το ερώτημα αν έκαναν κάτι λάθος. Κι αν συνέβαινε αυτό σε πρεμιέρα –όπως σήμερα–, ερχόταν να προστεθεί και ο φό-

βος ότι η χορογραφία δεν ήταν καλή ή ότι θα έφευγαν κι άλλοι.

Η Σοφί αγχωνόταν όλο και περισσότερο, ένιωθε τα αμέτρητα βλέμματα σαν βελόνες να τρυπούν το δέρμα της. Και μαζί με αυτά τα νεύματα, τα συνοφρυώματα, τα επιφωνήματα δυσαρέσκειας. Ακόμη δεν μπορούσε να αναπνεύσει – τα πνευμόνια της έκαιγαν.

Δεν χαμογελούσε πια. Κατέβασε το κεφάλι για να αποφύγει εκείνα τα βλέμματα. Τα καστανά μαλλιά της, που κάποτε ήταν ξανθά σαν άχυρο, της έκρυβαν το πρόσωπο σαν κουρτίνα. Έβλεπε μόνο τα πόδια και τα γόνατα των θεατών της σειράς της.

Η βαριά δίφυλλη πόρτα που οδηγούσε στο φουαζέ έμοιαζε πολύ μακριά. Παραλίγο να σωριαστεί. Σχεδόν ευχόταν να πέσει.

Ήθελε να φτάσει στην έξοδο όσο πιο γρήγορα μπορούσε. Μα όχι τρέχοντας. Τόσο γρήγορα όσο της επέτρεπε το στενό, μακρύ, χρυσό βραδινό φόρεμά της. Ένα φλας. Κι άλλο. Τη φωτογράφιζαν. Κι άλλα φλας. Μόλις ξεπεράστηκε το όριο της ευπρέπειας, τίποτα δεν είχε πια σημασία. Πάλι φλας, όλο και πιο κοντινά.

Κι ύστερα ένας γδούπος. Το κοινό έμεινε άναυδο. Η Σοφί γύρισε και είδε την Ιρίνα ξαπλωμένη στο πάτωμα. Θα πρέπει να είχε πέσει – κι όμως αυτή δεν έπεφτε ποτέ. Έσφιξε τα χείλη τόσο δυνατά, που μούδιασαν. Κι ύστερα βγήκε από την πόρτα. Άφησε πίσω της το σκοτάδι της αίθουσας και βγήκε στο φως του σχεδόν άδειου φουαζέ. Συνέχισε με κλειστά βλέφαρα να προχωρά πάνω στο γυαλισμένο λευ-

κό δάπεδο, ώσπου έφτασε στην πλατεία Μίνστερ. Τα βρεγμένα από τη βροχή λιθόστρωτα έμοιαζαν σαν να τα είχαν σαπουνίσει. Μόνο όταν πάτησε πάνω σ' εκείνο το ανώμαλο έδαφος μπόρεσε να αναπνεύσει ξανά.

Κοίταξε πίσω της. Ο Φλόριαν δεν την είχε ακολουθήσει.

Χρειάστηκε μόνο μια στιγμή για να πάρει την απόφαση. Να φύγει. Στο σπίτι.

Η αίσθηση της ανακούφισης μεγάλωνε όσο απομακρυνόταν από το θέατρο. Της έκανε καλό η ατμόσφαιρα της πόλης. Άνθρωποι που δεν χόρευαν, αλλά έτρεχαν στη βροχή εκείνο το δροσερό απόγευμα του Απριλίου. Πολλοί περπατούσαν σκυφτοί, λες κι έτσι θα έπεφταν πάνω τους λιγότερες σταγόνες. Στην πραγματικότητα, όμως, εκείνη η στάση τούς εξέθετε ακόμα περισσότερο στη βροχή.

Η κρύα βροχή ξέπλενε από τους γυμνούς ώμους της Σοφί τη ζέστη του θεάτρου. Το λεπτό ύφασμα του φορέματος μούσκεψε αμέσως, οι τέλειες πιέτες του έχασαν κάθε κομψότητα. Προχωρούσε με τα μάτια καρφωμένα στα γυαλιστερά λιθόστρωτα για να μη σκοντάψει. Κάθε πέτρα ήταν διαφορετική, μα όλες έδεναν τέλεια για να σχηματίσουν ένα αρμονικό σύνολο. Καμία δεν αναρωτιόταν αν αυτή ήταν η σωστή της θέση στον κόσμο.

Ήταν τόσο συγκεντρωμένη κοιτάζοντας τις πέτρες, που, φτάνοντας στη δυτική άκρη της πλατείας, συγκρούστηκε με έναν ηλικιωμένο.

«Συγγνώμη! Με συγχωρείτε για την απροσεξία μου. Χτυπήσατε;» τον ρώτησε, καθώς ο κύριος ήταν ξαπλωμένος στο έδαφος κι εκείνη του άπλωνε το χέρι.

«Τα βιβλία μου δεν έπαθαν τίποτα» απάντησε εκείνος, αφού εξέτασε το σακίδιό του με φανερή ανακούφιση. Ο άντρας φορούσε μια πράσινη φόρμα εργασίας με ένα ασορτί σακάκι, που του ήταν δυο νούμερα μεγαλύτερο, κι ένα ψαράδικο καπέλο.

«Εγώ ρώτησα εσείς αν είστε καλά» διευκρίνισε η Σοφί.

«Στην ηλικία μου δεν είναι πρόβλημα το να πέσεις, αλλά το να σηκωθείς» είπε με μια παιχνιδιάρικη λάμψη στο βλέμμα.

Τον βοήθησε να σηκωθεί και καθάρισε τα ρούχα του από τη βρομιά του δρόμου.

«Συγγνώμη, πραγματικά. Ήμουν χαμένη στις σκέψεις μου».

«Το κατάλαβα. Σας έβλεπα τόσο απορροφημένη, σαν να διαβάζατε κάποιο βιβλίο».

Εκείνη κούνησε το κεφάλι.

«Ήμουν συγκεντρωμένη στο λιθόστρωτο». Η Σοφί διάστασε μια στιγμή, έπειτα πρόσθεσε: «Η αλήθεια είναι ότι σκεφτόμουν τη ζωή μου».

«Μερικές φορές είναι καλό να σκέφτεται κανείς τη ζωή σαν να είναι βιβλίο, και να αναρωτιέται πώς θα συνεχίσει η ιστορία. Μέχρι που καταλαβαίνει πως είναι ο ίδιος που κρατάει την πένα στο χέρι». Κοίταξε το ρολόι του. «Πρέπει να φύγω, με περιμένει ο πρώτος μου πελάτης, και δεν του αρέσει καθόλου η αναμονή». Σήκωσε προσεκτικά το σακίδιο και ίσιωσε το καπέλο του.

«Και πάλι χίλιες φορές συγγνώμη» είπε η Σοφί. «Δεν τα συνηθίζω αυτά».

Ποια είναι τα συστατικά μιας καλής ζωής;

Ο πενήντάχρονος Τζάκομο από την Καλαβρία ψάχνει επειγόντως βοηθό για τον αγαπημένο του φούρνο. Κάποιον που να καταλαβαίνει τη μαγεία που κρύβεται στο φούρνισμα του ψωμιού. Η Σοφί, πρώην χορεύτρια μπαλέτου που η καριέρα της διακόπηκε απότομα λόγω ενός ατυχήματος, προσπαθεί να επαναπροσδιορίσει τη ζωή της, την ταυτότητά της, τον γάμο της.

Και έτσι πιάνει δουλειά ως... φουρνάρισσα. Άλλωστε, από πολλές απόψεις οι κινήσεις ενός αρτοποιού θυμίζουν αυτές ενός χορευτή: η περιστροφή των χεριών, η ταλάντευση των γοφών, το ρυθμικό ζύμωμα...

Σιγά σιγά η Σοφί γοητεύεται από τον τρόπο που ο Τζάκομο «χορογραφεί» την παρασκευή του ψωμιού του, και αρχίζει να διαπιστώνει ότι ο μικρός φούρνος είναι κάτι περισσότερο από έναν απλό χώρο εργασίας. Γιατί εκεί, ανάμεσα στους φούρνους και υπό τους στίχους των τραγουδιών του Τζάκομο, ανακαλύπτει τη σοφία ενός απλού ανθρώπου, τη χαρά των μικρών πραγμάτων και το θάρρος να αποδεχτεί τη νέα Σοφί που αρχίζει να γεννιέται.

ISBN: 978-618-03-5008-1

9 786180 350081
ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 85008

metaixmio.gr